

IF Kamraterna i med- och motgång Del 4 Handbollsminnen

När det blev vinter blev det att draga på sig den röda tröjan och konservera konditionen över vintern på handbollsgolvet och det var lika roligt det. Vi hade en genomsympatisk ledare i Ove Olofsson, filosofie magister, som styrde och ordnade för oss och en stomme av fem till sex spelare som höll ihop genom åren samt lite nytt och krytt att komplettera med. Två kamrater, Stig Sjögren och Harald Skantz, värvades till flyget och förolyckades troligen båda under kriget.

Harald var målvakt liksom SJ-förflyttade Åke Svedlund. På denna viktiga post i ett handbollslag kom sedan Curt Andreasson och Arne Aronsson, båda elektriker vid omformarstationen.

Svårigheten med att bygga upp bra handbollslag vid den tiden låg först och främst i lokalfrågan. Endast T4:s gymnastiksal fanns att tillgå och tilldelningen av träningstid var två timmar i veckan per förening. Gymnastiken favoriserades av reglementet som föreskrev 15 minuters uppvärmning med gymnastik. Sådant var fanjunkare Tullberg noga med att följa och han var ofta den som ledde träningen.

När sedan bollträningen kom igång var det bara fjorton man som fick plats i lagen. Följden blev att som ungdom fick man sitta på bänken och hoppas att någon tröttnade så man fick deltaga i några minuter då och då. Det gällde att vara upp-märksam om man plötsligt skulle in i hetluften så det inte gick som för reservlags-spelaren som vid en match fått vila hela första halvlek. Någon spelare stapplade ut till avbytarbänken och med en knuff är reservlagsspelaren ute på plan och får en bakåt-passning. I ett huj är han nere vid målgårdslinjen och klämmer in bollen vid stolpen. Först då märker han att det är hans egen målvakt som deppar och att lagen bytt sida.

Handbollslaget 1943

Från v :

Sven Askeryd, Hans Adamsson, Bertil Aronsson, Henry Brolin, Gösta Melin, Agne Nilsson, Ove Olofsson

Försvaret:

Jörgen Melin, Curt Andreasson, Torsten Andersson och Gösta Nilsson.

Det var fler än vi som hade det klynt beställt med idrottshall. Vi spelade mot Flyget i Halmstad i en hangar där man lagt ett löst trägolv på betongen. Det besöket blev helt misslyckat för oss, inte minst för målvakten som hade svårt för att se i dunklet och till råga på allt skadade sin ena axel alldeles i början av matchen. Det blev förlust med 4-18 och ett oslagbart bottenapp för oss.

En annan match som fastnat i minnet spelade vi i Växjö. Resultatet blev 4-4 efter en hård och rivig tillställning. Den knappa målskoriden kan inte bara tillskrivas de båda duktiga målvakterna, kanske var matchbollen något för stor och svår att få grepp om för skyttarna. Matchtiden var bara 50 minuter på den tiden och tolv till femton mål per lag var ordinarie resultat. På prov fanns också en regel att man alltid måste ha en spelare på motståndarens planhalva, detta för att lösa upp försvarsmuren och få ett öppnare spel. Följden kunde bli att en anfallare och en försvarare hade sin egen match vid det ena målet medan domaren bevakade spelet vid det andra.

Gösta Melins omvända livtag på en växjöanfallare i denna match har gått till historien som nära nog perfekt.

Den svenska handbollens vagga anses ha stått i Karlskrona. Det var i Skeppsgosse-kåren där som det hela började och de första svenska mästarerna blev Karlskrona-Flottan år 1932. En match som fastnat i minnet är vår första i Karlskrona. Det var den 6 oktober 1946 och tågförbindelsen mellan Hässleholm och Karlskrona var långsam.

Efter Sölvesborg nådde oss budet om att statsminister Per Albin Hansson plötsligt avlidit. Meddelandet mottogs olika i gruppen som annars aldrig diskuterat politik. Det vanliga argumentet att han tillåtit transiteringen av tysk trupp genom Sverige till Norge och Finland, drogs fram i förklenande syfte i allt högre röstvolym. Sordin på stämningen lades det först när tågchefen visade sig. Man kan undra hur många av oss som kunde deltagit i den dagens match om Per Albin inte varit förhandlingsbar i den frågan. Om matchen kan sägas att vi överraskade flottisterna och vann den.

Våren 1946 hade vi segat oss upp i div II när vi vann sista seriematchen i Lund. Denna har blivit ihågkommen även av den anledningen att vi spelare skramlade ihop till en minnestallrik och överräckte densamma efter matchen till vår respekterade och uppskattade ledare Ove Olofsson.

När tiden var inne för höstens seriestart var IFK:s fotbollslag i ett trängt läge och ansåg sig inte kunna undvara de fotbollsspelare som också var engagerade i handbollslaget. Söndagen var fastställd speldag och när vi värdade om ändring av denna till fredag för debuten mot Malmö-kamraterna vägrade dessa ändra matchdag. Följden blev att vi inbjöd dem att komma till T4:s gymnastiksal klockan tio på söndagsmorgonen, innan gudstjänsttid, för spel. Efter en verklig kraftmätning besegrade vi de blivande seriesegrarna med uddamålet. På eftermiddagen blev det sedan fotboll för några av oss med lyckad utgång.

Ett annat minne från Lunds idrottshall är från den 26 januari 1947 då vi fick spela med sorgband på armen för att hedra riksidsrottsförbundets ordförande Prins Gustav Adolf som omkommit vid morgonens flygolycka på Kastrup.

Det året fick vi också visa upp oss i Danmark då Aarhus AGF inbjöd till en triangelturnering i sin för sin tid stora eleganta sporthall. Resan dit som gick över Köpenhamn var den enda laget företagit per båt men något måste deltagarna ha sovit på natten för resultatet de sedan nådde på planen var storartat.

Arrangörerna hämtade med bil och visade Aarhus sevärdheter samt bjöd på goda måltider. I den nybyggda sporthallen var IFK först ut mot Vejby-Risskov med kort speltid som gav 5-5 som resultat. Vi fick vila medan ynglingalag inramade derbyt mellan Aarhus och Vejby som blev oavgjort efter en hård batalj mellan de alldanska klubbarna. Resultatet passade IFK precis och lockade fram en spelglädje av sällan skådat slag hos oss vinröda. Aarhus Gymnastikforening av 1880 fick se sig besegrade med 9-7. De danska reportrarnas omdöme efter matcherna var att vi höll allsvensk klass och stått för en god underhållning.

Hemresan med båten runt Själland företogs i bästa stämning men när man ville bli serverad kylskåpskall mjölk och vetefläta var det stopp. Betjäningen skakade på huvudet åt svenskar som inte drack öl. Väl inne i Köpenhamn letade vi förgäves efter en mjölkbar nere i Nyhavn, men möttes av flera konfunderade expediter. På malmöfärjan kunde vi äntligen släcka törsten i vitaste vitt. Nya generationers människor förstår kanske inte detta men betänk att 30-talet just kommit med möjligheten att kyla mjölken och att densamma var ett av få icke ransonerade livsmedel under krigsåren.

Skånemästarna efter finalen i Trelleborg 1948

Stående från v: Eric Leandersson(ordf), Henry Brolin, Torsten "Njoj" Nilsson, Bo Ahlström, Bertil Aronsson, Mats Karlsson, Ove Olofsson, tränare "Kinna" Nilsson.

Främre ledet: Torsten Andersson, Jörgen Melin, Arne Aronsson, Gunnar Brinck, Bengt Rosenberg och Hans Adamsson.

Internationale Handboldstævne med VRI og AGF i Aarhus-Rindum - Lørdag den 22. November 1947		
I.F. »Kamraten«, Häsleholm: 1. Uno Absten 2. Jørgen Malm 3. Gunnar Etné 4. Bertil Aronsson 5. Mah Karlson 6. Henni Roklin 7. Bo Nilsson 8. Sig Ahlstedt 9. Lenn Adersson 10. Theodor Andersson Kasser: Bengt Rosenborg Bokfører: Ole Christen	Program: 8 x 15 Minutter I.F. »Kamraten« - VRI håndbold gullike Dommer: Kai Kru Indlægge: 2 x 15 Minutter K.F.U.M. - VRI håndbold gullike Dommer: Harry Olsen 2 x 10 Minutter Fremad - A.G.F. håndbold gullike Dommer: Ase Kruke 2 x 15 Minutter I.F. »Kamraten« - A.G.F. håndbold gullike Dommer: Ase Kruke	Vejby-Rindum Idrettsklub: 1. Carl Agge Jensen 2. Tor Seestrom 3. Agge Møller 4. Knud Mønstedjers 5. Torben Hansen 6. Harry Andersen 7. Tom Jacobsen 8. Allan Bitt Larsen 9. Svend Agge Andersen 10. Poul Winge Aarhus Gymnastikforening af 1884: 1. Poul Erik Jacobsen 2. Erik Svendsen 3. Nels Jørgen Tox 4. Kai Hou 5. Poul Munk Christensen 6. Ole Ole Olsen 7. Agge Hilm Petersen 8. Hjalmar Bierregaard 9. Gustaf Worslev 10. Leif Rasmussen

Så här efteråt kan man konstatera att IFK:s handboll stod på toppen av vad vi kunde komma att prestera just vid denna tid. På våren 1948 blev vi Skånemästare efter att ha besegrat såväl svenska mästarerna från Kristianstad som Lunds stolthet LUGI. Finalen i Trelleborg blev en rysare för hässleholmarna som samlats i T4:s gymnastiksal för att lyssna till Bengt Bedrups direktsända referat av matchen. Efter förlängning stod vi som slutliga segrare med uddamålet.

Klipp ur boken "Kärråkra".

Vide Johnsson som var snabb även i de motoriska reflexerna blev handbollsmålsvakt och sedermera matchdomare, samt hängiven supporter till hässleholmslagen. När IFK:s lag återvände som Skånemästare från finalen i Trelleborg var det han som tog upp ett leve för de hemvändande hjältarna. Nu blev det kanske väl kraftigt då matchen varit telefonrefererad till trängkårens gymnastiksal där 200 intresserade följt Bengt Bedrups, då journalist på Norra Skåne, referat av händelserna och sedan infunnit sig på perrongen vid nattågets ankomst. En djupt indignerad tågmästare störtade fram och med stigande ansiktsfärg meddelade hurusom hans sovvagnspassagerare blivit störda i sin nattsömn av "busfasonerna" alltmedan han provade hållfastheten i Vides rockuppslag. Typisk glädjedödare tyckte Vide.

Karl Holmberg kom och inspekterade och planerade ibland men såg inte så respektingivande ut när han inte var klädd i polismössa. Han visade sin uppskattning genom att bjuda på eftermiddagskaffe i sin gård med systemen som värdinna. Man var fri att stanna upp och stödd mot räfsan drömma tillbaka om vad som varit och skulle bli. I minnet är det ljum vårväll när björken står nyutslagen och starkt doftande efter en liten regnskur, som dragit förbi på eftermiddagen. På den tilltrampade stigen från vägen och planen mellan köpständerna och dansbanan är marken fuktad, luften är ren och syremättad.

Platsen för dansbanan vid Mölleröds festplats sådan den ter sig i dag. Vid eken t v hade musikestraden sin skapnad beräknad för fem spelmän. I bakgrunden, på andra sidan Almaån, skimtar Kungsgården mellan trädstammarna.

Medan musikerna på estraden stämmer instrumenten strömmar högtidsklädda ungdomar till under lågmält samtal om den vackra kvällen med dess goda förutsättningar för dans och muntration. Några slår sig ner vid borden i backen med utsikt över dansbanan. Fru Maria Sjöholm har redan kaffet färdigt för servering. Det talar luftens arom kring kaffestugan om. Andra vilar sig mot dansbaneräcket och iakttagert förstrött nytillkommande.

Tankarna vandrar över till musikerna som trängts på den lilla estraden och tillvunnit sig vår stora beundran med sina taktfasta ljudkaskader såväl som smekande valsmelodier. En del av spelmännen kände man igen från paraderna med T:4s musikkår eller fotbollslagen, som t ex Sture Knutsson med trumpeterna och Gösta "Coco" Lundberg vid trummorna. I Moijes orkester fanns namn från trakten som Helmer Johnsson och Helge Ljungdal, Tyringe och Sixten Lindhe, Finja samt Axel Holmgren, Gäddastorp. I Bergs kapell dominerade dragspelet. Visst var festplatsen enkel, med tillgång av det redan nämnda plus bod för lotteristånd eller turtips, som var populärt vid denna tid. Så var där anordning för luftgevärsskytte med pil, som också var uppskattat då.

De elektriska lampslingorna under lövverket gav en trolsk och intim stämning i skymningen och hade något av nyhetens behag. Alltnog Mölleröd blev den mest frekventerade sommardansen i närområdet under krigsåren. Med sin billiga drift var besöken där också överkomliga för de i krigsberedskapen inkallade ungdomarna. De som hade en krona om dagen i fickpengar. Tillströmningen av dansande var som störst 1942-43 och då fördubblade man dansgolvet yta. Cykelparkeringen hade svällt ut ordentligt och även en och annan gengasförsedd buss med danslystna passagerare tog sig dit. Efter krigsåren steg pretentionerna på moderniteter hos publiken och omkring år 1950 var det slutdansat i Mölleröd. Sedan den tiden gällde det för festarrangörer att bjuda på parkettgolv."